

Міністерство освіти і науки України  
Український державний університет імені Михайла Драгоманова

«ЗАТВЕРДЖЕНО»  
Декан педагогічного факультету  
ПЕДАГОГІЧНИЙ  
ФАКУЛЬТЕТ  
« 31 » серпня 2023 року



**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**  
(вибіркової)

**Основи сценічного мовлення**

освітньо-професійної програми «Педагогіка дозвілля»

галузі знань: 01 Освіта / Педагогіка

спеціальності: 011 Освітні, педагогічні науки

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

шифр за навчальним планом ВВ2.8

Київ 2023

Робоча програма розроблена на підставі навчальної програми «Основи сценічного мовлення», затвердженої на засіданні Вченої ради педагогічного факультету УДУ імені Михайла Драгоманова «31» «серпня» 2023р., протокол № 1.

Розробник програми:

**Войналович О.О.** – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки педагогічного факультету Українського державного університету імені Михайла Драгоманова.

Затверджено на засіданні кафедри педагогіки  
«25» серпня 2023 р., протокол № 1

Завідувач кафедри



доктор пед наук, проф.. С.А. Кушнірук

**I. Опис навчальної дисципліни**  
**Шифр дисципліни ВВ2.8**

<b>Загальні характеристики навчальної дисципліни</b>	<b>Навчальне навантаження з навчальної дисципліни</b>		<b>Методи навчання і форми контролю</b>
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка (шифр, назва)	Кількість кредитів - 3		Методи навчання проблемно-пошуковий, пояснення, розповідь, індивідуальний супровід навчання. дискусія, ділові справи, робота в підгрупах, ситуації.
Спеціальність 011 освіта, педагогічні науки (код, назва)	Загальна кількість годин - 90		
	<i>Денна</i>	<i>Заочна</i>	
Освітній ступінь бакалавр	<b>Лекції:</b>		
	<i>12</i>	<i>6</i>	
Робоча/ вибіркова	<b>Семінарські (практичні) заняття:</b>		
	<i>8 / 10</i>	<i>2/4</i>	
Рік вивчення освітнього компоненту за навчальним планом 3	<b>Лабораторні заняття:</b>		Форми поточного контролю: усні та письмові відповіді, модульні тести та контрольні роботи, індивідуально-пошукові завдання, реферати психологічний практикум, творчі завдання.
Семестр 6	<b>Самостійна робота:</b>		
Тижневе навантаження (год.) - аудиторне: 3 - самостійна робота-4	<i>60</i>	<i>78</i>	
	Співвідношення аудиторних годин і годин СРС:		
Мова навчання - українська	<i>1/2</i>	<i>1/6.5</i>	

**Предмет вивчення навчальної дисципліни «Основи сценічного мовлення»** є: спеціальна підготовка зі сценічного мовлення, як необхідна умова професійного успіху майбутнього фахівця.

**Міждисциплінарні зв'язки** «Основи сценічного мовлення» є логічним продовженням професійної підготовки, спрямованої на розвиток професійно-значущих творчих якостей майбутнього педагога, його здатності до творчої та інноваційної професійної діяльності. Викладання дисципліни узгоджено з вивченням філософії, етики, психології, педагогіки, психодіагностики та спеціальних методик, проходженням педагогічної практики на основі міжпредметних зв'язків.

**Мета і завдання навчальної дисципліни «Основи сценічного мовлення»** є формування системи теоретичних знань, практичних вмінь і навичок володіння художнім словом, засвоєння елементів виконавського мистецтва, а також мовно-комунікативної професійної компетентності як особистісної якості, зокрема культури українського мовлення у майбутніх фахівців та ведучих театралізованих заходів.

### Завдання :

- формування умінь і навичок доцільного і доречного використання майбутніми митцями теоретичних знань про мову в професійному дискурсі, розвиток «чуття мови» як уміння відчувати мовні помилки і недоліки і виправляти їх у власному та чужому мовленні;
- формування комунікативних якостей мовлення, зокрема виразності художньої і технічної (техніка мовлення і сценічного читання);
- формування умінь і навичок оптимального поєднання вербальних і невербальних засобів сценічного виконання твору;
- формування умінь передавати засобами сценічної мови авторський задум письменника, поєднувати його з власним баченням, виконувати аналіз мовних особливостей драматичного твору, складати план сценічного тексту;
- оволодіння знаннями основ теорії мистецтва сценічного мовлення і мистецтва художнього слова;
- формування досвіду емоційного і свідомого ставлення до слова як головного засобу сценічної дії;
- оволодіння досвідом творчої діяльності в галузі сценічної мови і художнього слова в педагогічній та виконавській діяльності.

### II. Основні програмні результати навчання та компетентності, які вони формують:

Результати навчання	Компетентності
ПРН 3. Знати державну та іноземну мови за професійним спрямуванням. ПРН 4. Знати інформаційно-комунікаційні та фахово-комунікативні технології. ПРН 10. Розуміти специфічну систему виражальних засобів ( акторсько - виконавчих, пластично-зображальних, звукових, сценарно-драматургічних, монтажно-композиційних) при самостійному створенні, виробництві та продукуванні мистецького продукту. ПРН 12. Комунікувати державною та іноземною мовами усно та письмово,	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу й синтезу. ЗК2.Здатність застосовувати фундаментальні знання у практичних ситуаціях. ЗК6. Здатність до критики й самокритики. ЗК7. Здатність до адаптації та дії в нових ситуаціях. ЗК8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК9. Здатність виявляти, ставити і вирішувати проблеми. ЗК10. Здатність до автономної і командної роботи. ЗК11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями ЗК13. Здатність оцінювати і забезпечувати якість виконаних робіт.

### III. Тематичний план освітнього компоненту

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 3 кредитів ЄКТС 90 годин.

№ з/п	Назви модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)	Кількість годин (заочна форма навчання)
-------	---------------------	---	--

		Аудиторні	Лекції	Практичні	Семінарські	СРС	Аудиторні	Лекції	Практичні	Семінарські	СРС
<b>Модуль I. Становлення та розвиток сценічної мови.</b>											
1.1	Тема 1.1. Еволюція сценічної мови.	4	2		2	10				1	8
1.2	Тема 1. 2. Ораторське мистецтво, як мистецтво побудови і публічного виголошення промови з метою втілення необхідного впливу на аудиторію.	4	2		2	10		1		1	8
1.3	Тема 1.3. Основні тенденції вироблення норм сценічної мови.	4	2		2	10		2			9
<b>Модуль II. Основи культури і техніки мовлення.</b>											
2.1	Тема 2.1. Функціональні стилі мовлення.	4	2		2	10		1			8
2.2	Тема 2.2. Правильність і чистота мовлення.	4	2	2				1			9
2.3	Тема 2.3. Логічність, доречність, впливовість мовлення.	2		2				1			9
<b>Модуль III. Комунікативні якості мовлення читця та ведучого.</b>											
3.1	Тема 3.1. Дія словом.	2		2		10			1		9
3.2	Тема 3.2. Художня виразність мовлення.	4	2	2					1		9
3.3	Тема 3.3. Технічна виразність (техніка мовлення) актора та ведучого.	2		2		10			2		9
<b>Разом:</b>		<b>30</b>	<b>12</b>	<b>10</b>	<b>8</b>	<b>60</b>	<b>12</b>	<b>6</b>	<b>4</b>	<b>2</b>	<b>78</b>

#### IV. Зміст навчальної дисципліни

№ з/п	3.1. Назва модулів, тем та їх зміст	К-сть годин	
		Всього	в т.ч. лекцій
1.1.	<b>Модуль I. Становлення та розвиток сценічної мови.</b> Тема 1.1. Еволюція сценічної мови. <i>Зміст теми</i> Структурні особливості античної драми як основа формування законівеллінської декламації. Епоха європейського класицизму та строгий канон урочисто-підведеної, акцентовано-ритмізованої, співучої манери вимовитексту. Зближення сценічної мови з розмовною як результат розвитку романтичного, а потім реалістичного і натуралістичного театру. Піднесення української народно-розмовної мовина рівень літературної - заслуга видатних діячів українського дожовтневого театру. <i>Рекомендовані інформаційні джерела: 1.4.6.7.</i>	14	2
	Тема 1. 2. Ораторське мистецтво, як мистецтво побудови і публічного виголошення промови з метою втілення необхідного впливу на аудиторію. <i>Зміст теми</i> Ораторське мистецтво як наука про осмислену і коректну мовну діяльність. Основні вимоги до ораторської промови Мистецтво оратора - мистецтво впливу на слухачів. Всебічний вплив оратора на людину: на її розум, почуття, орієнтацію, настрої, бажання,вчинки та дії. Ретроспективний аналіз вимог до мови . Культура публічногомислення. Володіння лексикою і стилістикою мови. <i>Рекомендовані інформаційні джерела : 4.6.9.11.</i>	14	2
	Тема 1.3. Основні тенденції вироблення норм сценічної мови. <i>Зміст теми</i> Варіанти українського сценічного мовлення. Єдині художньо-мовні принципи високої культури	14	2

	<p>сценічної мови. Техніка сценічної мови — істотний елемент акторської майстерності. Яскраве сценічне звучання голосу митця. Формування пластичної свободи, розвитком еластичності і рухливості дихальної і голосової апаратури. Вдосконалення мовного слуху. Постановка голосу. <i>Рекомендовані інформаційні джерела: 5.7.10.12.</i></p>		
	<p><b>Модуль II. Основи культури і техніки мовлення.</b></p>		
2.1.	<p>Тема 2.1. Функціональні стилі мовлення. <i>Зміст теми</i> Норми сучасної української літературної мови. Орфоепічні та Орфоепічні та акцентологічні норми. Правописні норми. Стилїстичні норми. Зв'язок мовлення з немовними структурами. Особливості розвитку мислення і мовлення у ранньому дитинстві. Роль кібернетики у вивченні процесів мислення. Зв'язок мови як раціональної системи символів з рівнем мислення. Роль мовного апарату і мовного центра мозку у розвитку людства. Лексичне і фразеологічне багатство мовлення. Поняття про лексичні діалектизми та їх типи. Зв'язок діалектизмів з просторічною лексикою. Аспекти аналізу лексико-семантичної системи української мови. <i>Рекомендовані інформаційні джерела: 4.6.10.15.</i></p>	14	2
2.2.	<p>Тема 2.2. Правильність і чистота мовлення. <i>Зміст теми</i> Правильність - одна з визначальних комунікативних якостей мовлення. Поняття про норми літературної мови. Чистота мовлення та основні її аспекти. Точність, стислість і доступність вимови. Умови точності мовлення. Зв'язок між засобами точності мовлення і контекстом. Художня точність мовлення. Поняття «предметна і понятійна точність мовлення». <i>Рекомендовані інформаційні джерела: 4.8.13.15.</i></p>	4	2
2.3.	<p>Тема 2.3. Логічність, доречність, впливовість мовлення. <i>Зміст тем</i> Логічне мовлення як смисловий зв'язки між словами і реченнями в тексті. Зв'язок логічного мовлення та логічного мислення. Логічна інтонація – основа осмисленої мови. Мовні такти, ключові слова, паузи та розділові знаки; інтонація; логічний наголос; правила логічної інтонації; логічна перспектива <i>Рекомендовані інформаційні джерела: 2.7.11.13.</i></p>	2	-
	<p><b>Модуль III. Комунікативні якості мовлення читця та ведучого.</b></p>		
3.1.	<p>Тема 3.1. Дія словом. <i>Зміст теми</i> Дія словом як важливий елемент впливу на глядача. Здійснення наскрізної дії, «надзавдання» твору через словесну дію. Аналіз театральної концепції роботи актора над словесною дією. Зв'язок мовлення митця із мисленням та свідомістю. Первинності виникнення мислення щодо мови. Мова як зовнішній прояв внутрішнього стану, думки людини. <i>Рекомендовані інформаційні джерела: 2.5.7.10.12.</i></p>	12	-
3.2.	<p>Тема 3.2. Художня виразність мовлення <i>Зміст теми</i> Поняття «виразність мовлення» як діалектична єдність: емоційна насиченість (експресивність) та образність (зображувальність). Залежність виразності мовлення від особи мовця, його ерудиції, знання мови, мовленнєвих умінь і навичок. Засоби художньої виразності - це сукупність прийомів, способів мистецьких здібностей і навичок актора, за допомогою яких він зображає художній світ і виражає своє ставлення до нього. Залежність використання засобів художньої виразності від індивідуальної майстерності митця. <i>Рекомендовані інформаційні джерела: 5.7.13.15.</i></p>	4	2
3.3.	<p>Тема 3.3. Технічна виразність (техніка мовлення) ведучого. <i>Зміст теми</i> Сценічна мова - один з основних професійних засобів виразності актора. Техніка сценічної мови</p>	12	

	<p>як істотний елемент ораторської майстерності; вона пов'язана із звучністю, гнучкістю, об'ємом голосу, розвитком дихання, чіткістю і ясністю вимови (дикцією), інтонаційною виразністю Техніка сценічної мови, правила орфоепії.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела: 7.11.18.22.</i></p>		-
--	--	--	---

#### 4.2. Плани семінарських, практичних занять:

##### **Семінарське заняття №1.** Тема 1. Основні вимоги до ораторської промови.

1. Ретроспективний аналіз вимог до мови читця та ведучого.
2. Культура публічного мислення. Володіння лексикою і стилістикою мови. Культура мовлення.
3. Темпоритм та інтонаційне багатство мови в публічному виступі.
4. Етапи роботи над втіленням публічного виступу.
5. Визначення теми. Формулювання мети. Складання плану. Збирання матеріалу. Робота над конспектом. Репетиція.

Література: 1.4.6.8.

##### **Семінарське заняття №2** Тема 2. Поняття «виразність мовлення» як діалектична єдність: емоційна насиченість (експресивність) та образність (зображувальність).

1. Залежність виразності мовлення від особи мовця, його ерудиції, знання мови, мовленнєвих умінь і навичок.

2. Сценічна мова - один з основних професійних засобів виразності ведучого.

3. Техніка сценічної мови як істотний елемент акторської майстерності: звучність, гнучкість, об'єм голосу, розвиток дихання, чіткість і ясність вимови (дикція), інтонаційна виразність.

Література: 4.6.8.11.

##### **Семінарське заняття №3.** Тема 3. Особливості виконання різних жанрів літератури.

1. Робота над текстом художньої прози.
2. Аналіз художнього твору. Художнє втілення - пошуки виразних заходів відповідних даному тексту художньої прози. Виконання – творчий процес безпосереднього переживання.

4. Особливості виконання поетичних творів для різної аудиторії.

5. Культура мовленнєвого спілкування Врахування умов виступу, майданчика(оглядна зала, телепередача, для радіослухача). Знайомство з аудиторією (віковий стан, культурний рівень).

Література: 3.5.9.16.

##### **Семінарське заняття №4** Тема 4. Читання художньо-публіцистичного, наукового тексту, епістолярного тексту, релігійного дискурсу.

1. Особлива роль логічний аспект у науково-популярній статті, який також є головним елементом виразності читання.

2. Типи наукових текстів - доповідь, дискусія, монографія, підручник, стаття у різному ступені демонструють наукове знання, його семантику.

3. Суто церковна термінологія і слова-символи.

4. Конфесійний стиль від інших відрізняє небуденна урочистість, піднесеність.

5. Найважливіший етап в роботі над текстом - вплив на слухача.

Література: 1.5.12.18.

### **Практичні заняття:**

#### **Тема 1.** Дикційний тренінг.

Дикція — це чітка і ясна вимова, чисте і ясне звучання кожного звуку, що виступає основою професійного мовлення актора. Робота над дикцією.

Дикційні та голосові вправи на матеріалах прислів'їв, скоромовок тощо, читання гекзаметру з опорним резонаторним звучанням в різних пластичних положеннях. Практичні вправи.

Удосконалення володіння голосом, диханням, чіткою виразною дикцією. Величини, що характеризують особливості голосу. Удосконалення володіння голосом від «монотону» до складних вправ. Тренаж. Складні вправи на удосконалення дихання, дикції.

**Тема 2.** Методика тренування дикції в умовах виконання гекзаметру в пластичному русі.

Гекзаметр - складний тренувальний матеріал для дихання та голосу, комплексна тренувальна вправа над технікою мови. Безпосередня робота над гекзаметром. Поняття «стиль» і «стилістика».

Важливість відчуття авторського стилю в мистецтві. Різні стилі в одному методі. Стилі літературної мови.

**Тема 3.** Робота з ускладненими текстами. Темп та чіткість у вимові.

Технічна виразність (техніка мовлення) ведучого. Голосомовний тренаж: вправи з зміною темпу, резонаторів, голосності та тембру в різних пластичних положеннях, в статиці та в русі (на матеріалі скоромовок, прислів'їв, віршів, гекзаметру). Читання байок, гуморесок, анекдотів.

Ідея твору як збудник творчого задуму читця. Дійовий аналіз твору. Пошуки цілеспрямованого точного підтексту. Тон мови - нейтральний, емоційний, характерний. Мовні такти, ключові слова, паузи та розділові знаки; інтонація; логічний наголос: правила логічної інтонації; логічна перспектива.

**Тема 4.** Методика тренування уміння тримати опору дихання і рівність звучання голосу у довгій фразі.

Чотири типи дихання. Правильно поставлене дихання – це звучний і красивий голос. Тренаж. Комплекс вправ на постановку дихання. Техніка сценічної мови: дикції, орфоєпії, дихання та голосу. Розробка складних індивідуальних вправ з техніки мовлення.

Індивідуальний підхід до природних мовних даних студентів. Визначення роблем і недоліків у мові кожного студента. Індивідуальні вправи. Читання з листа тексту за вибором комісії (орфоєпічний та логічний аналіз тексту). Художнє виконання вірша, уривка з віршованої поеми або балади.

**Тема 5.** Особливості співпраці з аудиторією.

Творчі особливості митця, проникнення в почуття і думки автора. Осмислення події (сюжету, композиції), визначення характеру персонажів, вирішення основної проблематики. Мистецтво ведучого театралізованих заходів, свят, презентацій тощо.

Масові свята як комплекс культурних та мистецьких заходів, для яких характерна масштабність дії. Основні прийоми та методи активізації глядача. Вміння увійти в контакт з учасниками. Ерудиція. Культура та майстерність мови. Особливості ведучого концерту. Вміння об'єднати розрізнені, різнохарактерні номери програми в одно ціле.

Встановлення живого спілкування між глядачами і артистами. Створення між номерами, що виконуються необхідної розрядки для глядачів. Здатність творчо вирішувати нестандартні ситуації.



### 4.3. Організація самостійної роботи студентів:

**Тема 1.** Читання твору для дітей (казка, дитяче оповідання, легенда, притча). Казки, легенди, притчі – види усної народної творчості як джерело знань і досвіду для молодшого покоління. Казки: про тварин, фантастичні та соціально-побутові. Збереження у казці традиційної будови, традиційних казкових елементів, образів. Виховне спрямування казок. Особливості виконання казок у поетичній формі.

**Тема 2.** Читання художньо-публіцистичного, наукового тексту, епістолярного тексту, релігійного дискурсу.

Використання безпосереднього спілкування з аудиторією під час розповіді байки. Мораль байки, про яку виконавець ніби нагадує слухачам, примушує ще раз задуматись.

**Тема 3.** Навики зі сценічної мови окрім вміння читця. Робота над драматичним текстом. Врахування жанрової специфіки драматичного твору (драма, трагедія, комедія, водевіль). Визначення мети читання уривку з твору. Апелювання тексту лише до аудиторії.

**Тема 4.** Монолог у текстовій структурі творів драматичного жанру.

Проблема монологу як форми текстової організації літературного твору. Лінгвоструктурні особливості монологу в тексті драматичного твору. Монолог - роздум. Монолог сюжетно-характеристичний (як засіб розгортання сценічної дії). Типи монологічних висловлень персонажів у п'єсах українських драматургів-класиків. Практична робота над монологом.

**Тема 5.** Діалог як домінуюча форма текстової організації драматичного твору. Діалог як основна і звичайна форма, через яку здійснюється комунікативна функція мови. Динамічність, лаконізм, природність, реалістичність і доступність мовного акту. Конфлікт(дія-протидія) у діалозі.

**Тема 6.** Ремарки як суттєвий орієнтувальний засіб для режисера та актора у їх роботі над матеріалізацією тексту п'єси у просторі сцени.

Ремарки - авторський монолог у драматичному тексті. Функціональні типи ремарок(вказівки на місце дії, портретні характеристики дійових осіб, ремарки, що передають настрій та психологічний стан дійових осіб та інші.

Рекомендовані інформаційні джерела: 1-10; 13-22.

## V. Контроль якості знань студентів

5.1. Форми і методи поточного контролю усні та письмові відповіді, модульні тести та контрольні роботи, індивідуально-пошукові завдання, реферати психологічний практикум, творчі завдання.

5.2. Форми і методи підсумкового контролю залік

Вимоги до заліку

1. Володіння теоретичним матеріалом з курсу «Сценічна мова».
2. Зараховано всі завдання, передбачені робочою програмою та інструктивно-методичними матеріалами.
3. Пройдено перевірку рівня засвоєння знань з тем, що виносились на самостійне опрацювання, на консультації у викладача.

Методи контролю успішності навчання:

Засвоєння тем контролюється (поточний контроль) на практичних заняттях відповідно до конкретних цілей; засвоєння модулів (проміжний контроль) – на практичних підсумкових заняттях, сценічних виступах.

### .3 Критерії оцінювання знань студентів

Контроль успішності студентів проводить відповідно до вимог навчальної та робочої програм дисципліни. Види поточного і підсумкового контролю передбачають врахування таких критеріїв:

- 1) рівень володіння категоріальним апаратом дисципліни, її основними закономірностями;
- 2) рівень сформованості теоретичних знань з актуальної проблематики дисципліни;
- 3) рівень обізнаності та вмінь вирішувати методами та прийомами задачі особистісного і професійного розвитку для забезпечення успішної педагогічної діяльності.

#### Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль									Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			Змістовий модуль 3			
T1	T2	T3	T1	T2	T3	T1	T2	T3	
4	4	5	4	4	5	4	5	5	
13			13			14			40

#### Розрахунок рейтингових балів за видами поточного контролю

№ п/п	Вид поточного і підсумкового контролю	Кількість робіт	Коефіцієнт (вартість) виду	Результат
1.	Усна відповідь	9	4 (5)	40
2.	Самостійна робота	6	5	30
3.	МКР	3	10	30
Підсумковий рейтинговий бал:				<b>100</b>

### VI. Навчально-методична карта дисципліни

ВСЬОГО – 90 год., з них: лекції – 12 год., семінари – 8 год., практичних-10 год. самостійна робота – 60 год.

Тижде нь	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	XVII	
Модулі	МОДУЛЬ 1						МОДУЛЬ 2						Модуль 3.					
Назви модулів	<i>Становлення та розвиток сценічної мови.</i> (33 бали)						<i>Основи культури і техніки мовлення.</i> (33 бали)						<i>Комунікативні якості мовлення читця та ведучого.</i> (34 бали)					
Теми лекцій	Л1. <i>Еволюція сценічної мови.</i>		Л2. <i>Ораторське мистецтво, як мистецтво побудови і публічного виголошення промови.</i>		Л3. <i>Основні тенденції вироблення норм сценічної мови.</i>		Л4. <i>Функціональні стилі мовлення.</i>		Л5. <i>Правильність і чистота мовлення.</i>		Л6. <i>Логічність, доречність, впливовість мовлення</i>		Л7. <i>Дія слів</i>		Л8. <i>Художня виразність мовлення</i>		Л9. <i>Технічна виразність (техніка мовлення) актора та ведучого.</i>	

Теми практичних	С1. <i>Основні вимоги до ораторської 4 бали</i>	С2. <i>Поняття «виразність мовлення» як діалектична єдність: емоційна насиченість (експресивність) та образність (зображувальність). 4 бали</i>	С3. <i>Особливості виконання різних жанрів в літературі . 5 балів</i>	С4. <i>Читання художньо-публіцистичного, наукового тексту, епістолярного тексту, релігійного дискурсу. 4 бали</i>	Пр.1 <i>Дикційний тренінг. 4 бали</i>	Пр.2 <i>Методика тренування дикції в умовах виконання гекзаметру в пластично му русі. 5 балів</i>	Пр.3. <i>Робота з ускладненнями і текстами. Темп та чіткість у вимові . 4 бали</i>	Пр.4 <i>Методика тренування уміння тримати опору дихання і рівність звучання голосу у довгій фразі. 5 балів</i>	Пр.5. <i>Особливості співпраці з аудиторією.. 5 балів</i>
Самостійна робота	САМОСТІЙНА РОБОТА МОДУЛЬ 1. (10 балів)			САМОСТІЙНА РОБОТА МОДУЛЬ 2. (10 балів)		САМОСТІЙНА РОБОТА МОДУЛЬ 3. (10 балів)			
Види контролю	МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ 1. Контрольна робота – <b>10 балів</b>			МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ 2. Контрольна робота – <b>10 балів</b>		МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ 3. Контрольна робота – <b>10 балів</b>			
Форма контролю	<b>ЗАЛІК - 100 БАЛІВ</b>								

## VII. Основні й допоміжні інформаційні джерела для вивчення курсу

### Основні:

1. Ворожейкіна О. М. Театральна вітальня (старша школа). Харків: 2010. 207 с.
2. Ворожейкіна О. М. Театральна вітальня (середня школа). Харків: монографія. Вид. група «Основа», 2011. 207, (1) с. (Серія «Шкільний театр»).
3. Театр для малюків (початкова школа). Харків: 2010. 207 с.
4. Гладишева А.О. Сценічна мова. Дикційна та орфоепічна нормативність. [Текст] Навчальний посібник. 2 перевидання (доповнене до 1-го, 2006р.) Міністерство культури і туризму України; Київський національний університет театру, кіно і телебачення імені І.К.Карпенка-Карого. К.: 2011, СПД Верес О.И., ООО «Червона Рута-Турс», 268 с.
5. Ігнатюк М.М. Не забудьте пом'янути. Шевченкове слово у мистецтві читця. Івано-Франківськ: ЛПК, 2013. 148 с.
6. Климова К. Я. Основи культури і техніки мовлення, К.: Навчальний посібник. Ліра, 2007. 240 с.
7. Кукуруза Н. Літературна композиція: від задуму до сценічного втілення. Навчальний посібник з навчального курсу «Сценічна мова». Івано-Франківськ: «Лілея-НВ», 2014. 272 с.
6. Леся Українка. Поезія. Драматичні твори. К.: Наукова думка, 2008. 384с.
7. Свічадо зореслова: посібник-хрестоматія зі сценічної мови для студентів вищих навчальних закладів культури і мистецтв / упор. М. М. Ігнатюк. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2011. 532 с.

### Допоміжні:

1. Вінницький М.В. Наголос у сучасній українській мові. К.:2004.
2. Ігнатюк М.М., Сулятицький М.І. На кону вічності : Монолог у мистецтві драматичної вистави . Івано-Франківськ: Нова Зоря: 2005. 272 с.

3. Євдокимова В.Д. Тренінги у системі виховання техніка мовлення: навчальний посібник практ.для студ. вищ. навч. закл. культури і мистецтв. [Текст] Луган. держ. ін-т культури і мистецтв. Луганськ: Промдрук, 2011.160 с. ІСБН 966-8606-25-4
4. Климова К. Я. Віч-на віч з мовою: методичний посібник, Житомир: 2011.110 с.
5. Кукуруза Н.В. Майстерність ведучого: Навчальний посібник [Текст] Н.В.Кукуруза. Івано-Франківськ: 2012. - 176 с. ІSBN- 978-966-668-244-7.
6. Мельничук О.С. Мова. *Українська мова*: Енциклопедія. Вид. 2-ге, виправлене і доповнене. К.: 2014.
8. Овчиннікова А.П. Сценічна мова: традиції і перспективи .Культура України. Вип. 8. Мистецтвознавство-, зб. наук, праць. Харків: ХДАК, 2011.
7. Овчиннікова А.П. Виразність та логіка мовлення в системі К.С.Станіславського П Наукове пізнання. Методологія та технологія. Одеса: ПУДПУ, 2009.
9. Овчиннікова А.П. Сценічна мова та жест. *Бористен*. № 8. 2010.
10. Овчиннікова А.П. Проблеми сучасної сценічної мови . *Бористен*. № 4(118).2011.
11. Орфоепічний словник. [Текст] Укладач Погрібний М.І., К.: 1990.
12. Охмуш Г.К. Короткий словник з техніки мовлення. [Текст]. Луганськ : ЛККІ. 2008.
13. Ревуцький Д. Живе слово. Львів: 2001.
14. Сучасна українська мова .За ред О.Д.Пономарева. 3 вид. К.: 2015.
15. Тоцька Н.І. Сучасна українська мова. Фонетика. Орфоепія. Графіка. Орфографія: Посібник. К.: Вища школа, 2005.
16. Фіцалович Х. П. Основи художнього читання та риторики. Навчальний посібник. Івано-Франківськ: 2007. 71 с.
17. Черкашин Р. Художнє слово на сцені. [Текст] Навч. посібник для інститутів театр. мистецтва, інст. мистецтв, інст. культури, театр. училищ. К.: Вища школа, 2009. 326 с.
18. Шинкарук В.Ф. Збірка поезії та прози: На два життя одразу . Житомир: Полісся, 2010. 168 с.

#### **Інформаційні ресурси.**

1. Поняття орфоепії. <http://morfema.ru/publ/15-1-0-15>
2. Словесна дія. <http://podelise.ru/docs/46536/index-2789.html?page=19>
3. Техніка мови. <http://www.rusresh.ru/resh.html>
4. Електронні підручники з сценічної мови. <https://sites.google.com/site/saranakan/home/rezissura/sceniceskaa-rec>
5. Віршоскладання. <http://feb-web.ru/feb/slt/abc/l1/l1-5011.html>

#### **Інтернет ресурси:**

1. MOODLE «Сценічна мова» <http://elr.tnpu.edu.ua/course/view.php?idM875>
2. Марія Кнебель «Слово у творчості актора» <https://studfile.net/previe/w/5253516/>
3. Техніка мови <http://technics-speech.ru/ukr/index.html>
4. Словник он-лайн <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>
5. <http://kulturamovy.univ.kiev.ua/KM/pdfs/Magazine22-20.pdf>
6. <https://www.youtube.com/watch?v=L9Yoo5sktDk>
7. <https://www.youtube.com/watch?v=MjkhkfcN3R9rk>
8. <https://www.youtube.com/watch?v=vQX3FmWOwHM>